

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno 32 din, polletno 16 din,
četrtletno 9 din; inozemstvo 64 din.
Poštno-čkovni račun številka 10.603
Reklamacije niso poštnine proste.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMECKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—,
četrt strani din 500,—, 1/8 strani
din 250,—, 1/16 strani din 125,—
Mali oglas vsaka beseda din 1,—

Ali bodo Finci pristali na časten mir?

Boji za odločitev se bližajo

Letošnja zima se umika počasi spomladnim sončnim žarkom. S toplejšimi dnevi bo morala pričeti silovita borba za nadvlado v Evropi med Anglijo ter Francijo na eni strani, med Nemčijo ter sovjetsko Rusijo v drugem taboru.

Nemci bodo začeli siliti na odločitev še ta mesec. Radi tega jim je največ na tem, da se pobotata sovjetska Rusija in Finska. Ker le v primeru te sprave bi lahko žrtvovala Rusija v korist ter pomoč Nemčiji nekaj pogonske sile v surovem olju, nekoliko najpotrebnejših surovin za vojno industrijo ter živež. Za dosedo tega cilja je napela Nemčija v zadnjem času vse diplomatske sile in je pripravila Švedsko do tega, da je začela posredovati med Finsko in Rusijo, da bi sklenili mir.

Prvi sestanki

Radio iz ameriške prestolnice Washingtona je objavil 7. marca popoldne prve vesti svojih posebnih poročevalcev v Evropi o pogajanjih za mir med Finsko in sovjetsko Rusijo. Ameriško poročilo se je glasilo: »Že pred 14 dnevi je švedska vlada po sovjetski poslanici v Stockholmu na švedskem gospe Kolontajevi obvestila rusko vlado, da je pripravljena posredovati za mir. Sovjetska vlada ji je nato sporočila svoje mirovne pogoje, katere pa so Finci odklonili. Nekaj dni kasneje je prispel v Stockholmu šef nemškega tiskovnega urada dr. Dietrich, ki se je tam sestal z dr. Paasikivijem, nekdanjim finskim poslanikom v Stockholmu, in načelnikom finskega zastopstva, ki se je pred vojno pogajalo z rusko vlado, nadalje z zastopnikom maršala Mannerheima generalom Rosenbergom in finskim poslanikom v Parizu.«

Dne 8. marca je dospel z letalom iz Stockholma v Berlin 79 letni bivši predsednik Finske republike Svinhufvud. Podal se je v spremstvu švedskega poslanika v nemško zunanje ministrstvo, kjer je bil sprejet od zunanjega ministra Ribbentropa in pozneje ga je poklical k sebi kancler Hitler.

Pogajanja brez švedskega posredovanja v Moskvi

Prva mirovna posredovanja so rodila ta uspeh, da so bili finski ministrski predsednik Riti, zgoraj imenovani Paasikivi, general Valenius kot zastopnik maršala Mannerheima in poslanec Voionaa v zastopstvu finskega parlamenta že 9. marca v Moskvi in so pričeli osebno voditi pogajanja s sovjetsko vlado brez švedskega posredovanja.

O položaju pogajanj in o podrobnostih ni bilo mogoče dobiti z uradnega vira nobenih obvestil. Prevladovalo pa je 11. marca mnenje, da je sovjetska vlada znatno omilila svoje mirovne pogoje, katere je stavila preko Stockholma in so jih Finci zavrnili kot nesprejemljive. Po najnovejših vesteh Rusi ne zahtevajo več ne Viborga in ne Petsame na severu, svoje čete pa da bodo takoj umaknili z Mannerheimove črte. Pač pa zahtevajo nekatere otoke v Finskem zalivu, da bi zavarovali svoje mesto Leningrad.

Stališče Finske za primer neuspeha pogajanj

Finsko vojaštvo in civilno prebivalstvo sta pripravljena na časten mir. Rajši pa gresta po lastni izjavi v smrt, kakor pa v suženstvo!

Za primer, da bi se pogajanja razbila, bo Finska zaprosila Anglijo in Francijo v duhu pravil Zveze narodov za armado več deset-tisoč mož.

Po uradnih podatkih, ki so bili objavljeni 8. marca, sta doslej poslali Anglija in Francija Finski med drugim naslednji vojni material: 405 letal, in sicer Anglija 67 bombnikov in 163 lovcev, Francija pa 175 lovskih letal; 916 topov, od tega Anglija 420, Francija pa 496; 124 težkih strojnic in 5000 lahkih strojnic; 150 protitankovskih topov, 450.000 granat, 10.000 protitankovskih bomb, več tisoč topniškega streliva, 1050 pomorskih min in 60 milijonov nabojev za puške. Dve tretjini tega materiala je sedaj že na Finskem.

Omenjena pomoč zaveznikov je — kar se tiče vojnega materiala — precejšnja, a Finska

je predvsem glede vojaštva tolikanj izčrpana, da bo morala v primeru neuspeha mirovni pogajanj javno pozvati zaveznike na pomoč. Ta finski poziv na demokratični velesili bi Švede in Norvežane prisilil k pristanku izkrcavanja Fincem na pomoč poslani armade.

Dvoličnost ruskih sovjetov

Treba je pibiti še to dejstvo, da so si kljub pogajanjem za mir prizadevale sovjetske čete na vso moč, da bi obkolile od strani tretjo Mannerheimovo obrambno črto, ki se vleče od jezera Sakarjärvi k jezeru Sumao. Sovjeti napadajo neprestano, da bi dosegli obale jezer in bi s to zmago strli finski odpor na Karelijski ožini ter Fince privili z ostrejšimi mirovnimi pogoji. Toda ta načrt se jim spričo junaškega finskega odpora in slabega ruskega vodstva noče posrečiti, zato Rusi popuščajo pri mirovni pogajanjih, ker jim je zelo veliko ležeče na tem, da zaključijo vojno s Finci, ker ne vedo, kaj nameravajo — Angleži.

Stališče Italije ostane nespremenjeno

Nova trozveza

Najnovejši obisk nemškega zunanjega ministra Ribbentropa v Rimu pri Mussoliniju, zunanjem ministru Cianu, pri italijanskem kralju in cesarju ter v Vatikanu pri papežu je bil povod, da so poročali pariški in londonski listi: Nemški zunanji minister je prišel v Rim z daljnosežnimi načrti, ki jih je predložil v imenu Hitlerja italijanski vladi. Namen teh načrtov je ustvaritev trozveze med Nemčijo in sovjetsko Rusijo ter Italijo. Nemcem je uspelo, da so pridobili sovjete za to zvezo pod pogojem, da silene Rusija mir s Finsko, opusti vse napadalne načrte na Balkanu ter usmeri svoje težnje na Bližnji vzhod ter osrednjo in južno Azijo. Nemčija in Rusija bi bili pripravljene podpirati Italijo na Sredozemlju in v Afriki, v zameno pa naj se Italija pridruži Nemčiji in Rusiji v boju proti Angliji ter Franciji. Za doseg te načrte je Nem-

čija pripravljena na sporazum s Sveto stolico. Katoličani bi naj dobili v Nemčiji in Rusiji poseben položaj — tako pravi angleško in francosko časopisje.

Italija proti trozvezi

Kakor hitro je bil zgoraj omenjeni nemško-ruski načrt v javnosti, se je izreklo italijansko časopisje na namig svoje vlade proti zvezi z Nemčijo in Rusijo, ker bi potegnili Italijo v vojno. V zadnjem času se ni na bojiščih in ne v politiki nič spremenilo in zato Italija tudi nima nobenega vzroka, da bi svoje dosežanje stališče oborožene nepristranosti spremenila. Tudi mirovna pogajanja med Finsko in Rusijo so izključno zadeva obeh prizadetih vlad in se ne tičejo Italije.

Stališče Italije ostane neizpremenjeno, ker se je blagohotno pobotala z Anglijo radi prvotne zaplembe za njo namenjenega nemškega premoga.

Nova pogonska snov za letala

Velika italijanska tvornica za izdelovanje letal »Caproni« je izdelala aeroplanski motor, kateri brezhibno deluje z novo pogonsko snovjo. Gre za mešanico alkohola s sokom neke abesinske rastline. Načelnik zgoraj omenjene tvornice je že predvajal Mussoliniju motor z

novo pogonsko silo. Letalo s tem motorjem je srečno in uspešno preletelo progo iz Milana v Rim. Mussolini je dal navodila za izpopolnitev te važne iznajdbe. V italijanski vzhodni Afriki že pripravljajo posebno tvornico za pridelovanje nove rastlinske snovi za pogon.

130 potnikov zgorelo

Strašna železniška nesreča se je zgodila zadnje dni v severnojaponski pokrajini Yamagata. Sneženi plaz je poškodoval železniški most. Poškodbe ni nikdo opazil, da bi bil zaustavil osebni vlak, kateri je drvel proti razruhlenemu mostu. Ko je bil s potniki napolnjen vlak

na mostu, se je ta zrušil in vlak je zgrmel 25 m globoko ter priletel z vso močjo na led zamrzle reke. Radi strahovitega prileta iz višine se je vlak vnel in z njim vred je zgorelo 130 potnikov. Železniško ministrstvo je ukrenilo vse potrebe za reševanje.